

Asia: VN/6935/2020

Valtioneuvoston periaatepäätös kansallisesta aineettomien oikeuksien strategiasta (IPR-strategia)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kansallinen innovaatiostrategia on yksi tärkeä toimenpide matkalla kohti hallituksen tavoitetta T&K menojen 4 prosentin osuudesta bruttokansantuotteesta. Sen vuoksi on erittäin hyvä, että strategiaa tehdään useamman ministeriön yhteistyönä.

Nykytila, sivu 4.: Korkeakoulujen merkitys aineettoman omaisuuden ja innovaatioiden syntymisessä ei saisi rajoittua liikaa korkeakoulueksintölain mukaisiin kategorioihin ja termeihin avoin tutkimus, sopimustutkimus tai patentilla suojattavissa oleva keksintö. Korkeakouluissa syntyy tieteellisen tutkimuksen avulla huomattava määrä erilaista dataa, joka on olennaisessa roolissa elinkeinotoiminnan kanssa yhteistyössä tehtävissä innovaatioissa. Tätä ei huomioida strategiassa riittävästi.

Luku 5.1: Puhuttaessa pk-yritysten ipr-osaamisesta haluamme painottaa, että on erityisen tärkeää kasvattaa pk-yritysten tietoisuutta ipr-asioista, jotta ne osaavat hankkia osaamista yrityksen ulkopuolelta. Kaikkien ei tarvitse osata syvällisesti, miten IPR:iä haetaan ja käytetään.

Luku 5.2.: Business Finland haluaisi strategiaan maininnan, että tutkimusorganisaatioiden ja yritysten innovaatioyhteistyötä pitää tukea ja kannustaa monipuolisesti. Lisäksi saman luvun kolmannen kappaleen ensimmäinen lauseen tarkoitus jää epäselväksi ("Suomalaisessa toimintaympäristössä yritykset ymmärtävät, että lisäarvo ei synny aineettomien oikeuksien lisensoinnista yksinään, vaan IPR:n päälle rakennetun muun liiketoiminnan luomasta lisäarvosta ja kasvusta, minkä lisäksi palvelumuotoilulla ja asiakaslähtöisyydellä on keskeinen asema.")

Luku 5.3.: On erittäin hyvä, että kaikki relevantit kansalliset strategiat harmonisoidaan keskenään.

Luku 5.4.: Luvun sisältö jää epäselväksi lukijalle. Lauseisiin ja kappaleisiin on sisällytetty liikaa erillisiä asioita, mikä tekee siitä vaikeasti ymmärrettävän. Mitä tarkoitetaan IPR-järjestelmällä, kun samassa lauseessa nostetaan esiin luovan työn tulokset. Mitä tarkoitetaan esim. automaatioon perustuvalla lisensoinnilla?

Luku 5.5.: Business Finland pitää erittäin tärkeänä, että Suomi vaikuttaa aktiivisesti ja suunnitelmallisesti EU:ssa ja kansainvälisillä foorumeilla aineettomien oikeuksien ja koko IPR-järjestelmän kehittämiseksi.

Luku 6, toimenpide 1: Business Finland toimijana tulisi poistaa lopullisesta versiosta. Lähtökohtaisesti räätälöity IP-neuvonta pk-yrityksille ei kuulu Business Finlandin toimenkuvaan, joten on ennen aikaista nimetä yksi toimija ennen kuin toimintaa on suunniteltu kunnolla. Riskinä on, että Business Finlandille syntyy intressiristiriita toimiessa yritysten rahoittajana ja IPR-kummijärjestelyn koordinoijana. Business Finlandilla on jo rahoitustuotteita, joiden avulla yritykset voivat hankkia itselleen tarvittavaa IP-osaamista. Helposti lähestyttävä pk-yrityksen tarpeet huomioiva IPR-kummijärjestelmä lisäisi varmasti yritysten osaamista IP-asioissa.

Luku 6, toimenpide 2: Koulutuksen järjestämisessä on varmistettava, että pk-yrityksille suunnattu koulutus vastaa yrittäjien tarpeisiin. Olennaista on vastata kysymykseen, miksi IPR:t ovat tärkeitä kuin miten IPR:iä haetaan ja käytetään. Lainsäädännön teoreettinen koulutus ei vastaa tähän tarpeeseen.

Luku 6, toimenpide 7: Toimenpiteessä keskitytään liikaa korkeakoulueksintölakiin. Korkeakouluissa syntyy tieteellisen tutkimuksen avulla huomattava määrä erilaista dataa, joka on olennaisessa roolissa elinkeinotoiminnan kanssa yhteistyössä tehtävissä innovaatioissa.

Luku 7: Strategian toimenpiteet jäävät erillisten päätösten ja mahdollisten resurssien varaan. Sen vuoksi olisi toivottavaa, että toimenpiteille asetettaisiin riittävän usein tarkasteluajankohtia ja että toimenpiteisiin kirjattaisiin asian korkea priorisointi vastuuministeriöissä ja muissa toimijoissa.

Rantanen Jaana
Business Finland Oy - Fast Growth